

De Gerontologische Persoonlijkeitsstoornissen Schaal (GPS)

Habitueel gedrag (HAB)		Nee	Ja
1.	Ik vind ouder worden vervelend omdat ik minder aantrekkelijk word	0	1
2.	Ik maak me vaak zorgen over mijn gezondheid	0	1
3.	Ik ben vaak bezorgd over mijn geheugen	0	1
4.	Ik hoop dat anderen mijn problemen oplossen	0	1
5.	Ik ben vaak bang om degenen die voor mij zorgen zoals familieleden of mijn partner, te verliezen	0	1
6.	Ik word vaak benadeeld door anderen	0	1
7.	Ik vind het moeilijk om voor mezelf op te komen	0	1

Biografische gegevens (BIO)		Nee	Ja
1.	Ik heb gedurende mijn leven veel onduidelijke lichamelijke klachten gehad waarvoor ik bij de dokter ben geweest	0	1
2.	Ik heb wel eens tegen mijn familie of bekenden gezegd een einde aan mijn leven te willen maken	0	1
3.	Ik ben in het verleden opgenomen geweest in een psychiatrische instelling of rustoord wegens zenuwen	0	1
4.	Ik heb tijdens belangrijke momenten in mijn leven veel last gehad van zenuwen, spanningen of somberheid	0	1
5.	Ik ben wel eens eerder in mijn leven behandeld door een psychiater/zenuwarts of psycholoog	0	1
6.	Ik heb wel eens een poging gedaan om een einde aan mijn leven te maken	0	1
7.	Ik heb tijdens mijn leven hooguit 1 kennis of vriend gehad	0	1
8.	Ik heb in mijn leven weinig belangstelling gehad voor seksueel contact	0	1
9.	Ik heb in het verleden vaak gebruik gemaakt van zenuwtabletten en/of slaaptabletten	0	1

Van Alphen, S.P.J., Engelen, G.J.J.A., Kuin, Y., Hoijtink, H.J.A., & Derksen, J.J.L. (2006). A preliminary study of the diagnostic accuracy of the Gerontological Personality disorders Scale (GPS). *International Journal of Geriatric Psychiatry, 21*, 862-868.

Personalia

Naam.....
Geboortedatum.....

Instructie

Het patiëntgedeelte van de GPS bestaat uit twee subschalen, te weten Habitueel gedrag en Biografische gegevens. De beide subschalen worden bij de oudere patiënt afgenomen met de volgende instructie:

Dit is een kort interview en duurt ongeveer 5 minuten. De bedoeling van dit interview is inzicht te krijgen in uw karakter. U kunt op de vragen antwoorden met Ja of Nee. Zijn de volgende uitspraken op U van toepassing:

Dit screeningsinstrument dient niet te worden afgenomen indien sprake is van ernstige depressieve en psychotische stoornissen dan wel cognitieve problematiek of zwakbegaafdheid.

N.B. Bij de subschaal Habitueel gedrag (HAB) is het duurzame patroon van *denken, voelen* en *handelen* van belang.

Omcirkel de antwoorden op de vragen om vervolgens per schaal de totaalscore te berekenen.

Normering GGz Ouderen

Allereerst wordt gescoord per subschaal en vervolgens worden beide subschalen beoordeeld ten einde een vermoeden uit te spreken over de aanwezigheid van een persoonlijkheidsstoornis.

Totaalscore Habitueel gedrag (HAB-schaal)

Score 0-1	negatieve score
Score 2-4	onduidelijk
Score 5-7	positieve score

Totaalscore Biografische gegevens (BIO-schaal)

Score 0-1	negatieve score
Score 2-4	onduidelijk
Score 5-9	positieve score

Vermoeden van persoonlijkheidsstoornis indien:

Positieve score HAB-schaal óf positieve score BIO-schaal

Interpretatie

De GPS is een screeningsinstrument voor de diagnostiek van persoonlijkheidsstoornissen bij ouderen en is gebaseerd op de algemene diagnostische criteria van de DSM-IV-TR (APA, 2000). Dit instrument kan dienen als indicatie voor voortgezet psychodiagnostisch onderzoek. Indien de GPS-score voldoet aan een *vermoeden* van een persoonlijkheidsstoornis is uitvoerig persoonlijkheidsonderzoek aangewezen. De diagnose persoonlijkheidsstoornis kan niet met de GPS worden gesteld.